

הם גרמו דיפוק יששכר לעלמא, בגין דסליק ריחא דאורייתא, קמי קדשא ברין הוא, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז) הדודאים נתנו ריח וגו'. וכתיב, (בראשית ל) וישכב עמה בלילה הוא, והיא ודאי, והרי פשוטה שהעולם העליון הוא שנסתר ולא נגלה, משום שהרי התורה יוצאת מהעולם העליון.

ובבבא מקום העולם העליון הוא שלא התגלה, והרי נאמר ועבד הלוי הוא, כדי להמשיך ממנו ברכות לכל, ויששכר נאחז בו, ועל פך קוראים עץ החיים, העץ שלאותם החיים העליונים שנקרא הוא ולא אפה.

ואם תאמר שהדודאים הללו פתחו את מעיה של רחל - לא, שהנה כתוב וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה. הקדוש ברוך הוא ולא דבר אחר. משום שאותם הדודאים, אף על פי שכחם למעלה, באותו הפח שלהם לא מתמנה פקידת הבנים, שהרי הבנים תלויים במזל, ולא בדבר אחר. ואם תאמר שהנה הם נכראו לחנם - לא, שהרי אפלו לדבר הזה הם סיוע לאותם שמתעכבים, ואינם עקרות, ולא נגזר עליהם אלא במזל.

ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא וגו'. הדבר הזה הוא חצפה? אינו כן, אלא מפאן למדנו ענותנותה של לאה, שלא אמרה דבר לפני אחותה, והיא הקדימה לדבר ואמרה לו בחשאי והודיעה לו, שהרי זה היה ברשות רחל, שכתוב כי שכר שכרתיך. מרחל נטלה רשות. וכדי שלא ירע בעיני רחל, אמרה לו בחוץ, ולא בפית.

הוה, דכתיב, (ש) פי שכור שכרתיך, מרחל נטילת רשו, ובגין דלא יבאיש בעינאה דרחל, אמרה ליה לבר ולא בביתא.

איון גרמו דיפוק יששכר לעלמא, בגין דסליק ריחא דאורייתא, קמי קדשא ברין הוא, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז) הדודאים נתנו ריח וגו'. וכתיב, (בראשית ל) וישכב עמה בלילה הוא, והיא ודאי, והיא אוקמוה, דעלמא עלאה. הוא, דסתים ולא גליא, בגין דהא אורייתא מעלמא עלאה נפקת.

ובבבא אתר, עלמא עלאה. הוא, דלא אתגליא, והא אתמר, (במדבר יח) ועבד הלוי הוא, בגין לאמשכא מגיה ברכאן לכלא, ויששכר ביה אתאחיד, ועל דא קרינן עץ החיים, אילנא דאינון חיינ עלאין, דאקרי הוא ולא אפה.

ואי תימא דאלין דודאים פתחו מעהא דרחל. לאו, דהא כתיב, (בראשית ל) וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה, קדשא ברין הוא, ולא מלה אחרא. בגין דאינון דודאים, אף על גב דחילא דלהון לעילא. בההוא חילא דלהון, לא אתמני פקידא דבנין, דהא בנין במזלא תליין, ולא במלה אחרא. ואי תימא דהא אינון למגנא אתבריא, לאו, דהא אפילו (דף קנו ע"א) למלה דא, סיועא אינון לאינון דמתעכבי, ולא אינון עקראן, ולא אתגזר עלייהו אלא במזלא.

ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא וגו'. (בראשית ל) האי מלה חציפותא איהו. לאו איהו הכי, אלא מהכא אוליפנא, ענותנותא דלאה, דלא אמרה קמי אחתה מידי, ואיהי אקדימת לאורחא, ואמרה ליה בחשאי, ואודעא ליה. דהא ברשותא דרחל

הוה, דכתיב, (ש) פי שכור שכרתיך, מרחל נטילת רשו, ובגין דלא יבאיש בעינאה דרחל, אמרה ליה לבר ולא בביתא.